

Email:
pbminh9x@gmail.com

ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI LỚP 9

MÔN THI: NGỮ VĂN

Thời gian làm bài: 180 phút (Không kể thời gian giao đề)
(Đề gồm có: 02 câu, 01 trang)

Câu 1: (4 điểm)

Có ý kiến cho rằng: “Hãy quên mình đi để yêu thương người khác sâu sắc hơn”. Nữ sĩ Quỳnh Dao trong một bài tản văn có nói: “Chỉ khi nào bạn biết tôn trọng và yêu thương chính mình thì bạn mới thực sự biết yêu thương, quý trọng người khác một cách sâu sắc.”

Suy nghĩ của anh/chị về những ý kiến trên.

Câu 2: (6 điểm)

Selly đã từng nói: “Thơ ca làm cho tất cả những gì tốt đẹp nhất trên đời trở thành bất tử”, hãy làm sáng tỏ nhận định đó qua bài thơ sau đây:

SEN VƯỜN MẶT HỒ

Tác giả: Hồ Viết Bình

*Hỏi sen, sen ở dưới ao
Có bao giờ thấy tanh ao mùi bùn
Sen cười: nắng gió mưa tuôn
Thân lấm bùn đất sen luôn giữ mình.*

*Chắt chiu tinh túy đất sinh
Tặng đời những đoá hoa xinh tuyệt vời
Linh thiêng hội tụ đất trời
Toả hương dịu dịu lòng người bình yên.*

*Mặc cho mưa gió đảo điên
Sen luôn đứng thẳng vươn lên mặt hồ
Mặc cho sóng vỗ xô bờ
Hương sen thoang thoang vỗ về yêu thương.*

Email: pbminh9x@gmail.com	HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ THI HỌC SINH GIỎI LỚP 9 MÔN THI: NGỮ VĂN Thời gian làm bài: 180 phút (Không kể thời gian giao đề) (Đề gồm có: 02 câu, 01 trang)
------------------------------	--

Câu 1:

a. Yêu cầu về kỹ năng:

Thí sinh nắm vững và biết cách làm kiểu bài nghị luận xã hội.

Kết hợp nhuần nhuyễn các thao tác lập luận: giải thích, phân tích, chứng minh, bình luận... dẫn chứng tiêu biểu, chọn lọc, lí lẽ thuyết phục....

Bố cục rõ ràng, mạch lạc, hành văn trong sáng, không mắc lỗi chính tả, dùng từ, đặt câu.

b. Yêu cầu về kiến thức:

Thí sinh có thể trình bày suy nghĩ của mình theo nhiều cách khác nhau nhưng phải hợp lý, có sức thuyết phục và cần tập trung làm rõ những nội dung cơ bản sau

:

Ý	Nội dung	Điểm
1	Giới thiệu vấn đề nghị luận	0.25
2	Giải thích	1.0
	<p>- Ý kiến 1 nhắc nhở “<i>hãy quên mình</i>”, biết kìm nén, gác lại cái Tôi cá nhân để tình yêu thương ở mức độ “sâu sắc hơn”.</p> <p>- Ý kiến 2 nhấn mạnh biết “<i>tôn trọng và yêu thương chính mình</i>”, đề cao và trân quý bản thân; từ “<i>chỉ khi nào</i>” khẳng định đó là yếu tố cơ sở để mỗi cá nhân biết “<i>thực sự</i>” yêu thương người khác</p> <p>- thể hiện trọn vẹn, đầy đủ và bản chất nhất của sự yêu thương.</p> <p>=> Hai ý kiến trên đề cập đến lòng yêu thương người khác một cách sâu sắc, tình yêu thương không chỉ dành cho người thân mà còn cho cả những người xung quanh một cách sâu lắng, mãnh liệt.</p> <p>- Mối quan hệ của hai ý kiến:</p> <p>+ Hai ý kiến không đối lập mà có sự bổ sung cho nhau, phản ánh hai cách ứng xử khác nhau của mỗi cá nhân với bản thân để hướng</p>	

	<p>tới một tình cảm nhân văn cao đẹp. Nhận định nhắc nhở, gợi mở cho mỗi người những con đường khác nhau để yêu thương mọi người một cách sâu sắc nhất.</p> <p>+ Cả hai ý kiến đều đúng, đều là những lời khuyên thấm thía: Muốn yêu thương người khác, trước hết cần yêu thương, trân trọng bản thân mình; nhưng trong những hoàn cảnh cụ thể, cần biết quên mình để yêu thương người khác.</p>	
3	Lí giải vấn đề	2.0
	3.1. Tại sao phải biết “quên mình đi để yêu thương người khác một cách sâu sắc hơn”?	1.0
	<p>- Bởi lẽ:</p> <p>+ Cuộc sống không thể thiếu vắng tình yêu thương, bản chất của sự yêu thương là san sẻ, độ lượng, bao dung, hi sinh...</p> <p>+ Nhưng cái Tôi của mỗi người đôi khi lớn đến mức người ta không còn biết đến ai ngoài chính mình.</p> <p>+ Mặt khác, lợi ích cá nhân của mỗi con người luôn là cái thiết thực, hấp dẫn khiến người ta thường sống cho mình hơn là hi sinh cho người khác, nhất là khi đang gặp khó khăn.</p> <p>- Quên mình để sống mình vì mọi người mới đặt lợi ích của người khác cao hơn lợi ích, quyền lợi của chính mình, chấp nhận sự thiệt thòi về mình...</p> <p>- Quên mình mới có thể hi sinh, nhường nhịn, cống hiến cho mọi người, cho cuộc đời một cách tự nguyện, thành tâm.</p>	
	3.2. Tại sao “Chỉ khi nào biết yêu thương quý trọng chính mình, chúng ta mới có thể yêu thương quý trọng người khác một cách sâu sắc.”?	1.0
	<p>- Biết yêu thương quý trọng chính mình nghĩa là đề cao và quý trọng những giá trị tốt đẹp của mình, biết giữ gìn những gì thuộc về chính mình.</p> <p>- Biết yêu thương quý trọng chính mình là cơ sở hiểu thấu giá trị của người khác, biết trân trọng những gì thuộc về người khác.</p> <p>- Yêu thương, trân trọng bản thân là cảm xúc chân thành nhất, là cội nguồn nuôi dưỡng những tình cảm đẹp đẽ khác như: nâng</p>	

	<p>niềm kính trọng, quý mến những giá trị tốt đẹp của mọi người xung quanh; bao dung tha thứ khi người khác mắc sai lầm; xúc động, cảm thương khi thấy người khác gặp khó khăn, hoạn nạn....</p> <p>- Có sự đồng cảm, nảy sinh cảm xúc với người khác như với chính bản thân mình đã trải nghiệm: “Thương người như thể thương thân”.</p> <p>- Khi vô cảm với bản thân, tâm hồn cũng sẽ chai lì, dửng dưng với mọi người xung quanh. Nếu có tình yêu thương với người khác cũng chỉ là tình cảm giả dối, hời hợt, xáo rỗng, gượng gạo mà thôi.</p> <p>* (Lưu ý: Mỗi luận điểm trên đều có dẫn chứng kết hợp với lý lẽ để làm sáng tỏ. Dẫn chứng phải tiêu biểu, toàn diện, xác đáng)</p>	
4	Liên hệ, mở rộng	0.5
	<p>- Phê phán những người chưa biết quên mình trong mối quan hệ với mọi người, hoặc những người chưa biết trân trọng mà coi thường bản thân...</p> <p>- Quên mình để yêu thương con người, khác với đánh mất bản thân mình; Yêu thương tôn trọng bản thân khác với sự vị kỉ.</p>	
5	Đánh giá, rút ra bài học	0.25
	<p>- Quên mình và yêu thương, quý trọng chính mình để yêu thương, quý trọng người khác một cách trọn vẹn, sâu sắc hơn.</p> <p>- Từ quan niệm trên đặt ra vấn đề cần làm gì để có cách ứng xử nhân văn và tạo dựng các mối quan hệ tốt đẹp....</p>	

Câu 2:

a. Về kỹ năng

- Thí sinh tạo lập được một bài văn nghị luận văn học, vận dụng tốt các thao tác lập luận.
- Biết cách chọn và phân tích dẫn chứng làm sáng tỏ vấn đề nghị luận.
- Bài viết mạch lạc, trong sáng, có cảm xúc; không mắc lỗi chính tả, dùng từ, ngữ pháp

b. Về kiến thức

Thí sinh có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau nhưng cần đảm bảo được các ý cơ bản sau:

Ý	Nội dung	Điểm
1	Giới thiệu vấn đề nghị luận	0.25
2	Giải thích	0.5
	<p>- Cái đẹp trong cuộc đời: Không chỉ là đẹp về giá trị thẩm mỹ mà còn là cái đẹp về nhan cách, thiện lành và khắc họa đời sống chân thực không bóng bẩy</p> <p>- Bất tử: Không bao giờ chết, không bao giờ biến mất mà còn mãi với thời gian</p> <p>→ Nhận định nhằm khẳng định thơ ca giúp chúng ta lưu giữ lại trọn vẹn cái đẹp ở đời, hướng tới những điều cao quý, gần gũi, lấy đời sống làm chất liệu, khi đó thơ ca sẽ đủ sức sống bền bỉ bất chấp thời gian và còn mãi trong lòng bạn đọc muôn đời...</p>	
3	Giới thiệu bài thơ	1.0
	<p>1.Tác giả: Hồ Viết Bình</p> <p>2. Tác phẩm</p> <p>*Thể loại: Lục bát</p> <p>* Phương thức biểu đạt chính: Biểu cảm</p> <p>II. Một số vấn đề trọng tâm</p> <p>1.Nội dung: Khắc họa bức tranh thiên về loài hoa sen , đồng thời ca ngợi sức sống, phẩm chất của nó, qua đó gửi gắm thông điệp về cách sống của con người trong cuộc đời.</p> <p>2.Nghệ thuật: Từ ngữ giản dị, giàu sức biểu cảm, hình ảnh gần gũi, bình dị, ẩn dụ, nhân hoá, từ láy</p>	
5	Phân tích bài thơ làm sáng tỏ ý kiến	4.0
	<p>* Đặc điểm của loài hoa sen:</p> <p>-Nơi sống: trong ao: chật chội, hôi tanh, tù túng, gợi hoàn cảnh bất hạnh của con người trong cuộc sống mà mỗi chúng ta có thể gặp phải.</p> <p>-Hình ảnh:</p> <p>+Sen cười: nhân hoá, giống người thiếu nữ khéo léo, lạc quan đáp trả câu hỏi của nhà thơ.</p>	2.5

	<p>+ Nắng gió mưa tuôn: khó khăn, gian khổ thử thách loài hoa, cũng như sống gió trải qua của đời người.</p> <p>+ Thân lấm bùn đất: Chịu cực khổ, vất vả, nhọc nhằn với bao gian khó</p> <p>- Phẩm chất của loài sen:</p> <p>+ Sen luôn giữ mình: Giữ gìn phẩm hạnh, thanh cao, tinh khiết giữa đời</p> <p>+ Chắt chiu tinh túy: Cần cù, chịu khó, khéo léo lấy nhưn xg gì đẹp để, tinh khôi nhất thu lại bên mình</p> <p>+ Tặng đời những đoá hoa xinh, Toả hương dịu dịu: Nhân hậu, đẹp đẽ, sẵn sàng hi sinh dâng tặng cuộc sống cái đẹp nhất của đời mình</p> <p>+ Linh thiêng hội tụ đất trời: Niềm tự hào sâu sắc về những gì mình có, ngẩng cao đầu trước cái xấu xa, tàn ác mà sống thanh cao.</p> <p>→ Biện pháp nhân hoá, ẩn dụ, lối đối đáp đặc biệt, sử dụng các từ láy qua đó vẽ lên được hình ảnh đẹp đẽ của loài hoa sen đồng thời ẩn ý nói đến phẩm chất của con người Việt Nam</p>	
	<p>*Lời khẳng định của tác giả:</p> <p>- Hoàn cảnh: Mưa gió đảo điên, sóng vỗ xô bờ: Sự dữ dằn, hung bạo, tàn ác của tự nhiên như muốn thu phục, hạ gục vạn vật.</p> <p>- Thái độ của hao sen:</p> <p>+ Mặc cho: điệp từ: nhấn mạnh sự thờ ơ, không quan tâm những khó khăn, thử thách giăng ra ở đời.</p> <p>+ Đứng thẳng, vươn lên, hương sen thoang thoảng: Kiêu hãnh, hiên ngang đứng trước khó khăn, đạp mọi gian khổ để khoe sắc, phô hương</p> <p>+ Vỗ về yêu thương: Nhân hậu, trân trọng cuộc sống, yêu mến vạn vật.</p> <p>→ Vẻ đẹp bất diệt của hoa sen giữa đời, thông điệp sâu sắc về lối sống thanh cao ở đời cần được trân quý.</p>	1.5
5	Đánh giá	0.25
	- Ý kiến đã định hướng cho người tiếp nhận các tác phẩm văn học đúng đắn, phải gắn giá trị thẩm mỹ của tác phẩm văn học với	

	hiện thực cuộc sống và sự sáng tạo nghệ thuật của người nghệ sĩ. - Nhấn mạnh tính hoàn chỉnh của cái đẹp nghệ thuật ở cả phương diện nội dung và hình thức của tác phẩm văn học.	
--	---	--